

2.1.4.4 GRENSLANDSCHAP

LEESWIJZER

1

Van Houtum (H.), Kransch (O.) & Zierhofer (W.) (eds.), *B/ordering Space*, Aldershot, 2005.

Wille (C.), Gerst (D.), Krämer (H.) eds., *Identities and Methodologies of Border Studies. Recent empirical and conceptual approaches*, in: *Borders in Perspective*, 6, 2021 (126 pp.).

Lochman (H.), Eröffnung des Symposiums, in: Internationales Symposium Grenze und Kulturlandschaft - Frontière et paysage humanisé - Boundaries and the cultural landscape, in: *Regio Basiliensis*, 22, 1981, 2-3, 53-58.

Goede introductie tot de invloed van grenzen.

2

Bijzondere Europese Grenzen. < <http://www.grenzen.150m.com/border.htm>>.

Rijkelijk geïllustreerde website over het leven aan de grens (in Europa).

Borderline, 2021.

<https://borderlinecollection.tv> [accessed 09-04-2023]

Zesdelige reeks documentaires geproduceerd door OffWorld (Brussel) over (staats)grenzen en wat ze doen met landschappen, gemeenschappen en individuen. Over (1) Kroatië // Slovenië, (2) Litouwen // Wit-Rusland, (3) Ierland // VK (Noord-Ierland), (4) Zweden // Noorwegen, (5) Litouwen // Rusland (Kaliningrad), (6) Servië // Kroatië

Europäische Grenzregionen. Neue Wege im Umgang mit historischen Raum- und Grenzkonzeptionen in der Geschichtswissenschaft.

Cfp voor conferentie van de *Arbeitskreis deutsch-niederländische Geschichte / Werkgroep Duits-Nederlandse geschiedenis* in Keulen, 2021.

Meer: <https://halshs.archives-ouvertes.fr/halshs-01823059/document>

Borders. Movements, everyday life, illegalities (1939-1945).

www.hsozkult.de/event.id/termine-35226

Conferentie in Parijs, 2018, die de dynamiek bestudeert van grensoverschrijdende ruimte of ruimtes in de nabijheid van de grens tijdens WOII.

Balta Portelès (J.), *Cross border cooperation and cultural communities in Europe*, Brussels, 2014.

Jones (R.) & Johnson (C.) (eds.), *Placing the border in everyday life*, London, 2014.

Meer: <https://www2.hawaii.edu/~reecej/placing%20the%20border.html>

Di Cintio (M.), *Walls. Travels along the barricades*, London, 2013.
Bestudeert de auteur de invloed van grensmuren.

Border Studies meet Migration Studies: Similarities and Differences.
Eén van de sessies tijdens de *Dag van de Nieuwste Geschiedenis* in 2012.

Wilson (Th. M.) & Donnan (H.), *A Companion to Border Studies*, Oxford, 2012.
Voor een antropologische benadering.

Butcher (C.), Setting boundaries: examining borders and borderlands, in:
International Studies Review, 14, 1, 2012, 136-141.

Jones (R.), The spatiality of boundaries, in: *Progress in Human Geography*, 34,
2010, 2, 263-267.

Meer: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0309132509340610>

Brunet-Jailly (G.) (ed.), *Borderlands*, Ottawa, 2007.

Brunet-Jailly (E.), Theorizing Borders: An Interdisciplinary Perspective, in:
Geopolitics, 10, 2005, 4, 633-649.

Wackermann (G.), *Les frontières dans un monde en mouvement*, Paris, 2003².

Ganster (P.), Transboundary environmental cooperation: a conversation on issues in
research and methodologies, in: *Journal of Borderland Studies*, 18, 2003, 1, 51-60.

Anderson (J.), O'Donnell (L.) & Wilson (Th.), Why study borders now? New borders for
a changing Europe: cross-border corporation and governance, in: *Regional and
Federal Studies*, 12, 2003, 4, 1-13.

Schneider (J.), hrgs., *Natürliche und politische Grenzen als soziale und
wirtschaftliche Herausforderung*, Stuttgart, 2003.

Border-device(s). Kunstproject door Multiplicity in de Brusselse galerij *Roomade* in
2003.

Bestudeert hoe we tegen onze wereld en tegen de grenzen ervan aankijken: ook een
abstracte en ingenieuze grens kan een concrete impact hebben. In het project liet
men iemand een Israëlisch en iemand met een Palestijns paspoort hetzelfde traject
afleggen van zuid naar noord in Israël (het verschil bedroeg vier uur).

Political borders and cross-border identities at the boundaries of Europe, Onati, 2002
en *Borderlines*, Minneapolis - London, 2001.

Neerslag van een workshop over de gevolgen voor de identiteit.

Andreas (P.), *Bordergames*, Ithaca, 2000.

Anderson (J.) & Wilson (T.), *State Borders and Border Regions*. Special Issue of *Regional Studies*, vol. 33, 7, 1999.

Donnan (H.) & Wilson (T.), *Borders: Frontiers of Identity, Nation and State*, Oxford, 1999.

Donnan (H.) & Wilson (Th.), *An anthropology of frontiers*, 1994.

Rumley (D.) & Minghi (J.), (ed.), *Introduction: The border landscape concept*, in: *The Geography of Border Landscapes*, London, 1991, 1-14.

Over grenzen en landschappen.

Eyre (R.), *Frontiers*, London, 1990.

Begeleidend boek bij BBC-serie over de gevolgen van grenzen voor 'gewone' mensen.

Diez (E.), Die Auswirkungen der Staatsgrenze auf die Kulturlandschaft in völkerrechtlicher Sicht, in *Regio Basiliensis*, 22, 1981, 2-3, 106-118.

De auteur behandelt hierin achtereenvolgens de volkenrechtelijke betekenis van staatsgrenzen, de grens als hindernis in het cultuurlandschap en de middelen om de scheidende functie van de staatsgrenzen te overwinnen.

Pop (I.), *Voisinage et bon voisinage en droit international*, Paris, 1980.

De grensinvloed in het volkenrecht.

Minghi (J.R.V.), Boundary studies in political geography, in: *Annals of the Association of American Geographers*, 53, 1963, 407-428.

Vertaald in: Matznetter (J.) o.r.v. *Politische Geographie*, Darmstadt, 1977, 338-389.

Boggs (W.S.), Mapping the changing world: suggested developments in maps, in *Annals of the Association of American Geographers*, 31, 1941, 119-128.

Boggs (W.S.), *International boundaries: a study of boundary functions and problems*, New York, 1940.

Eerste poging om de invloed van de grens op het verkeer te meten.

3

COVID (OVER DE BARRIÈRES TIJDENS DE COVID-PANDEMIE EN HUN INVLOED OP INDIVIDUËN)

Wousen (W.), Hoe corona een dorp in tweeën sneed, in: *De Standaard*, 26 december 2020, 22-23.

Brekke (I.), Kjærlighet, kaffe og en liten akevitt. Hver dag møtes paret på grensen, in: *Aftenposten*, 31 maart 2020.

<https://www.aftenposten.no/verden/i/vQ7Qel/kjaerlighet-kaffe-og-en-liten-akevitt-hver-dag-moetes-paret-paa-grensen> [accessed 09-04-2020]

Duitsland // Denemarken

Schmid (R.), *Cross-border love, a photo essay*, in: *The Guardian*, 11 Mei 2020.

<https://www.theguardian.com/artanddesign/2020/may/11/cross-border-love-a-photo-essay> [accessed 09-04-2023]

Fotoreportage langs de Zwitserse grenzen.

CASE STUDIES

Diener (A.C) & Hagen (J.), *Borderlines and borderlands: political oddities at the edge of the nation-state*, Lanham, 2010.

Besprekt speciale grensgevallen en hun invloed.

Bessel (R.), *The Making of a Border: Policing East-Germany's Western Border*, in: Baechler (C.) & Fink (C.), *L'établissement des frontières en Europe après les deux guerres mondiales. Actes des colloques de Strassbourg et de Montréal (juin et septembre 1995)*, Bern-Berlin-Frankfurt/M., 1996, 199-214.

Over hoe de grenzen gecontroleerd en beheerd worden, naargelang de overheid het grensverkeer wil bevorderen of tegenwerken.

Komska (Y.), *The Icon Curtain. The Cold War's quiet border*, Chicago-Londen, 2015.

Hierin wordt beschreven hoe de verdreven Sudeten-Duitsers aan de Duits-Tsjechische grens in het Boheemse Woud tijdens de Koude Oorlog het grenslandschap ingrijpend veranderden door, vanuit narratieven rond het bos en de grens, een zogenaamde gebedsmuur van kapelletjes en uitkijktorens op te trekken.

Raffestin (C.), Espace, temps et frontière, in: *Cahiers de géographie de Québec*, 18, 1974, 43, 23-34.

Gaat o.a. over België // /Duitsland.

Ritter (J.) & Lapp (P.J.), *Deutschland grenzenlos: Bilder der deutsch-deutschen Grenze, dann und heute*, Berlin, 2014.

Ritter (J.) & Lapp (P.), *Die Grenze. Ein deutsches Bauwerk*, Berlin, 2009⁷.

Documenteert aan de hand van foto's de wijzigingen aan de binnen-Duitse grens sinds de Wende van 9 november 1989, onder meer waar dorpen doormidden gesneden waren, waar de voormalige breuk in het landschap ondertussen weer 'dichtgegroeid' is (zie voor meer dan 10.000 foto's ook: <www.grenzbilder.de>).

Van Deyne (R.), *Grenzen*, Leuven, DF, s.d. (1965?).

Anticommunistische roman over een dorpje aan het IJzeren Gordijn, dat van West naar Oost gaat, met o.a. passages over de prikkeldraadversperring.

Fernandez (J.), *Enclosures: boundary maintenance and its representations in Asturian mountain villages (Spain)*, in: E. Ohniuki-Tierney (o.r.v.), *Culture through time: anthropological approaches*, Stanford, 1990.

Sahlins (P.), *Boundaries: the making of France and Spain in the Pyrenees*, Berkely, 1989.

House (J.W.), The Franco-Italian Boundary in the Alpes Maritimes, in: *Transactions of the Institute of British Geographers*, 26, 1959.

Over de sociaaleconomische gevolgen van grenswijziging.

TOERISME

Timothy (D.J.), *Tourism and Political Boundaries*, London-New York, 2001.
Beschrijft de invloed van grenzen op toerisme, met veel foto's en diagrammen.

KINDEREN

Venken (M.), *Borderland Studies meets Child Studies. A European encounter*, xxxx, 2017

DIEREN

Prieto (A.), Wall of the wild: animals on the US-Mexico border – in pictures, in: *The Guardian*, 26 oktober 2020.

<https://www.theguardian.com/environment/gallery/2020/oct/26/wall-of-the-wild-animals-on-the-us-mexico-border-in-pictures-aoe> [accessed 09-04-2023]

Fotoreportage.